

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 54/07-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť B., a. s., H., zastúpenej advokátkou JUDr. B. K., V., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 39/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2006 doručená sťažnosť B., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 39/06.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola žalobkyňou v konaní o náhradu škody, ktoré na základe návrhu podaného 1. decembra 2003 bolo Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) vedené pod sp. zn. 22 C 427/04. Žalobkyňa sa domáhala od žalovaného - Slovenská republika – Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“), náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Dôvodom podania žaloby bola podľa sťažovateľky *„nečinnosť Úradu pre finančný trh vo veci zrušeného rozhodnutia Ministerstva financií SR zo dňa 9. 12. 1998 č. 043/1998/SAN, ktoré bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu SR ... a vec vrátená žalovanému na ďalšie konanie“*. Žalovaný mal podľa sťažovateľky rozhodnutím obnoviť zápis o vlastníctve 98 akcií spoločnosti T., a. s., na účte sťažovateľky.

Podľa sťažovateľky bola jej žaloba opodstatnená v celom svojom rozsahu. V priebehu mesiaca november 2005 však zistila, že žalovaný nekoná a ani konať nebude, pretože v roku 1998 došlo k premene podoby akcií zo zaknihovaných na listinné. Z toho dôvodu sťažovateľka vzala späť svoj návrh na začatie konania a žiadala konanie zastaviť s návrhom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Okresný súd uznesením z 2. januára 2006 č. k. 22 C 427/04-79 konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti výroku okresného súdu o náhrade trov konania podal odvolanie žalovaný. Krajský súd v odvolacom konaní zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že uznesením č. k. 5 Co 39/06-86 z 31. mája 2006 zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového konania v sume 51 590 Sk a súčasne ho zaviazal zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania v sume 11 512 Sk.

Sťažovateľka namieta nesprávnu aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) o náhrade trov konania, ktoré bolo zastavené. Podľa nej *„Krajský súd v Bratislave porušil ústavné právo sťažovateľa tým, že zaviazal sťažovateľa na úhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania hoci mu bolo známe, že zastavenie konania zaviniť Úrad pre finančný trh tým, že vo veci nekonal“*. Postup krajského súdu *„nemožno označiť ako spravodlivé prejednanie záležitosti sťažovateľa nezávislým a nestranným súdom. Súd interpretoval a aplikoval § 146 O. s. p. nezlučiteľne s Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd“*.

Sťažovateľka navrhuje, aby vo veci jej sťažnosti ústavný súd rozhodol takto:

„1. Krajský súd v Bratislave v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Co 39/06 porušil základné právo obchodnej spoločnosti B., a. s., H. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 39/06-86 zo dňa 31. mája 2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania pozostávajúce z odmeny za právne služby vo výške 6.888,- Sk vrátane DPH na číslo účtu právneho zástupcu sťažovateľa č. ... vedený v SLSP a. s. pobočka V. do 15. dní od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 a § 49 - § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Sťažovateľka vidí porušenie svojich práv v tom, že krajský súd nesprávne aplikoval ustanovenia OSP ohľadom náhrady trov konania a zaviazal ju uhradiť ich napriek tomu, že tvrdila, že zastavenie konania nezavinila ona, ale Úrad pre finančný trh Slovenskej republiky. Túto skutočnosť vníma sťažovateľka ako porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo sťažnosti a spisu okresného súdu sp. zn. 22 C 427/04 ústavný súd zistil, že sťažovateľka požiadala o späťvzatie žalobného návrhu z 1. decembra 2003, ktorým sa domáhala náhrady škody od ministerstva financií. Preto okresný súd konanie zastavil a rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP. Na základe odvolania ministerstva financií krajský súd ako súd odvolací preskúmal postup súdu prvého stupňa po zastavení konania a jeho rozhodnutie o trovách konania zmenil tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť ministerstvu financií náhradu trov prvostupňového konania v sume 51 590 Sk a odvolacieho konania v sume 11 512 Sk.

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Ústavný súd preskúmal rozhodnutie krajského súdu a je toho názoru, že z neho nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu, a nemožno ho považovať ani za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Skutočnosť, že sa sťažovateľka s rozhodnutím krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení OSP upravujúcich náhradu trov konania, že by zásadne poprel ich účel a význam, čo nie je tento prípad.

Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) neznamená nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho vyjadreniami. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech sťažovateľky vyplývajúci z rozhodnutia krajského súdu o trovách konania nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie ňou označených práv. Je predovšetkým v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony.

Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04).

Ústavný súd konštatuje, že namietané rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 5 Co 39/06 z 31. mája 2006 nevykazuje znaky arbitrárnosti, je riadne odôvodnené a keďže z obsahu sťažnosti a jej príloh nezistil príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím krajského súdu o trovách konania a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2007